

De bedoeling van deze Nieuwsbrief is om de “achterban” van de Stichting Verdrongen Geschiedenis periodiek over het reilen en zeilen te informeren. We hopen hiermee de betrokkenheid van een grote groep mensen te behouden en te stimuleren. In deze Nieuwsbrief doen we verslag van de belangrijkste gebeurtenissen sinds het begin van dit jaar.

Oprichting Stichting

De Stichting Verdrongen Geschiedenis te Groningen is op 17 januari 2006 bij notariële acte opgericht, en is op 18 januari ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Het Stichtingsbestuur bestaat uit:

- Voorzitter: Prof. Dr. D.E.H. de Boer
(hoogleraar middeleeuwse geschiedenis, RU Groningen)
- Secretaris: Dr. K. Essink
(voorheen senior-adviseur/marien ecooloog, Rijkswaterstaat-RIKZ)
- Penningmeester: Drs. E. de Jonge
(directeur RHC Groninger Archieven)

De Stichting heeft een Business Plan opgesteld dat gebruikt wordt bij het aanvragen van diverse subsidies. Voorts zijn recentelijk een aantal prominente personen aangezocht om zitting te nemen in een Comité van Aanbeveling. Enkele van de aangezochte personen hebben al toegezegd

Organisatie

Zolang nog geen subsidies van betekenis zijn verkregen en dus nog geen Projectbureau kan worden opgericht, houdt een Coördinatiegroep van zes personen zich bezig met het ontwikkelen van projectplannen, het leggen en onderhouden van contacten en het organiseren van bijeenkomsten en veldverkenningen. De Coördinatiegroep vergadert eens in de ca. zes weken.

Wetenschappelijke bijeenkomst

Op de eerste wetenschappelijke bijeenkomst van de Stichting, werd op 25 november 2006 gehouden in het Museumhuis te Groningen. Aan de hand van een viertal voordrachten werd van gedachte gewisseld over de mogelijkheid tot formuleren van en samenwerken in onderzoeks- en presentatieprojecten.

- **Beate Kegler** (Ländliche Akademie Krummhörn) sprak over de plannen voor het Duitse project “*Versunkene Dörfer im Dollart*”. Dit betreft een theaterproductie in de streektaal die zowel in Oost-Friesland als in Oost-Groningen zal worden opgevoerd.
- **Otto Knottnerus** (historisch socioloog, Zuidbroek) presenteerde een overzicht van de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de Dollard, en gaf daarmee aanknopingspunten voor een mogelijk in Nederlands-Duitse samenwerking te formuleren en uit te voeren *Dollard-project*.
- **Hidde Feenstra** (historicus, Warffum) vertelde over de plannen van de Stichting Verdrongen Geschiedenis tot het doen van historisch onderzoek betreffende de *relatie tussen het eiland Schiermonnikoog en het vasteland (Marnegebied, Friesland)*.

- **Dirk Meier** (Universiteiten Kiel & Giessen; Verein für Dithmarscher Landeskunde) gaf een overzicht van het *archeologisch onderzoek in het Waddengebied van Sleeswijk-Holstein* en van diverse nog open vragen.

Thema's en Projecten

De Stichting heeft voor zijn activiteiten twee thematische werkvelden gedefinieerd. Binnen elk van deze werkvelden wordt thans aan het ontwikkelen van projectplannen gewerkt.

Thema 1: Regionale studies

- **Historisch onderzoek rond de verdwenen dorpen van de Dollard** – Doel is het documenteren en presenteren van de bewoningsgeschiedenis in dit gebied. Er wordt gewerkt aan de samenstelling van een Nederlands-Duitse projectgroep, die het project verder inhoud moet gaan geven.
- **Reconstructie van de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van het Eems-Dollard estuarium** – Doel is het opstellen van een historische referentie ten behoeve van het door Nederland/Duitsland op te stellen nieuwe beheersplan voor de Eems.
- **Ontwikkeling en regionale betekenis Rottumeroog en Rottumerplaat** – Aan dit project moet nog begonnen worden; het zal bijdragen leveren aan een over enkele jaren geplande expositie in het Groninger Museum

Thema 2: De wisselwerking tussen eiland(en) en vasteland

- **De historische relaties tussen Schiermonnikoog en de kust van het vasteland** – Doel van dit project is het zichtbaar maken van diverse cultuurhistorische relaties. Het projectplan bevindt zich in ver gevorderd stadium.
- **Onderzoek Mandø** – Momenteel worden diverse archeologische en historische bronnen verkend, teneinde te komen tot de selectie van een project rond dit eiland in de Deense Waddenzee.
- **Onderzoek in Baltrum** – De verkenning van een mogelijk project in de Waddenzee van Niedersachsen bevindt zich nog in een oriënterende fase.

Veldverkenningen

Op Schiermonnikoog zijn in oktober 2006 verkenningen uitgevoerd met behulp van een zg. grondradar. Gezocht werd naar aanwijzingen voor de ligging van het vroegere eiland Bosch (onder de oostpunt) en van het in zee verdwenen dorp Westerburen. Op het Westerstrand werden enkele interessante ondergrondse structuren aangetroffen.

In maart 2007 werd een veldverkenning uitgevoerd op Rottumerplaat en Rottumeroog om te zoeken naar historische sporen, mogelijk afkomstig van het rond 1550 verdwenen eiland Bosch. Op de westrand van Rottumerplaat werd een scherf van een kogelpot uit de 12e of 13e eeuw gevonden, die waarschijnlijk afkomstig is uit een scheepswrak in het zeeget.

Contacten

In de afgelopen periode zijn contacten gelegd met de Museumfederatie Fryslân, de Provincie Fryslân (coördinator Plattelânsprojekten Waddeneilanden), de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), de Universiteit van Zuid Jutland – Afd. Maritieme Archeologie.

Daarnaast werd twee keer deelgenomen aan overleg tussen de Provincie Groningen, de Groninger kustgemeenten en enkele organisaties. Dit overleg was een voorbereiding op subsidieaanvragen bij het Waddenfonds.

Met wadloopguides en vogelwachters werd contact gelegd, en speciaal voor hen een handleiding ontwikkeld voor het herkennen en melden van historisch interessante vondsten.

Web-site

Op het internet werd een web-site geplaatst, met informatie over doel en werkwijze van de Stichting. Tevens worden de activiteiten in hoofdlijnen weergegeven. Door ziekte van de web-master is er enige achterstand ontstaan in het actualiseren van de gepresenteerde informatie.

Op initiatief van de Stichting is op de site www.waddenzee.nl een pagina verschenen waarop de bezoeker gewezen wordt op de mogelijkheid en wenselijkheid vondsten en meldingen van betekenis door te geven aan op het betreffende "vakgebied" werkzame instanties. De link naar deze pagina is: <http://www.waddenzee.nl/index.php?id=1695> Wij hopen dat hierdoor meer meldingen van de vele bezoekers van het Waddengebied op de beste plekken terecht zullen komen.

Voor vragen en opmerkingen kunt u ondergetekende benaderen:

Karel Essink
Hooiweg 119
9765 EE Paterswolde
T: 050-3090141
E: karelessink@hetnet.nl